

תורה שיבכתב

הפצת ועידוד לימוד התורה הקדושה עם פירוש רש"י

פרשת כי תשא | אדר א' תשפ"ד | גיליון ט'

יו"ל לזיכוי רבבות אלפי ישראל ע"י קרן תרי"ג
לטובת נשמת הרבני הנגיד הנכבד הרה"ח ר' אריה (לייבל) בהרה"ח ר' יונה רובין ז"ל

שבת של תורה

במינה לשולחן השבת

בסכנת נפשות – כולם שווים

נאמר בפרשת השבוע (שמות ל, טו) **הַעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהַדָּל לֹא יִמְעִיט מִמַּחְצִית הַשֶּׁקֶל לְתַת אֶת תְּרוּמַת ה' לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם.**

השאלה נשאלת: מדוע באמת העשיר לא יתן יותר מהעני, הלא יש לו יותר כסף! עוד יש להבין: מה הקשר בין סיום הפסוק 'לכפר על נפשותיכם' לבין חובת השוואת הנתינה בין העשיר לדל?

רעיון נפלא כותב הגה"ק רבי יהונתן אייבשיץ זי"ע בספרו מדרש יהונתן: הגמרא אומרת (ראה ב"ק קטז, ב; ב"ב ז, ב ובתוספות ד"ה לפי) שליסטים המתנפלים על קבוצת אנשים וגובים דמי כופר, כיצד מחלקים את הגבייה בין חברי הקבוצה? הדבר תלוי: אם כוונת הגולגנים היא רק על עסקי ממון, גובים מכל אחד לפי הרמה הכלכלית שלו, העשיר משלם יותר והעני משלם פחות, אבל אם כוונת הגולגנים היא על עסקי נפשות, אזי גובה מכולם שווה בשווה, עשיר כעני.

זו כוונת הפסוק 'העשיר לא ירבה והדל לא ימעט' והסיבה לכך - משום שמטרת הנתינה היא 'לכפר על נפשותיכם', להציל את נפשותיכם שלא יהיה בכם נגף ולא תמותו, וכיון שזה ענין הנוגע לעסקי נפשות, כולם נותנים שווה בשווה.

מתוק מדבש!

חיים של תורה

מעלת וחשיבות לימוד פרשת השבוע עם פירוש רש"י הק'

צריך זכות מיוחדת ללמוד בפירוש רש"י

"ומי שחשקו לחדש חידושי תורה, יראה כמה תועלת נמשך לקורא בפירוש רש"י מדי שבוע בשבוע. וישים אל לבו, דרש"י התענה תרי"ג תעניות כדי לפרש פירוש זה, ויש בו רזין עילאין, וסודות עמוקים, ובודאי דזכות בעי להיות לומד בפירושו הקדושים והטהורים"

(הגה"ק רבי חיים פלאגי זי"ע, כף החיים)

טערי תורה

מבט מסכם ומבוא לפרשת השבוע

מה בפרשה?

פרשתנו, פרשת כי תשא, מלאה וגדושה במספר מאורעות והתפתחויות, תפילות וביטול גזירות, לצד כמה מצוות ואזהרות לשעה ולדורות.

מחצית השקל • עבודת המשכן וכליו • חטא העגל • מדות הרחמים • שלש רגלים ומצוות נוספות

א. מחצית השקל	ז. י"ג מדות של רחמים
ב. פרשת הכיור	ח. אהל של משה
ג. שמן המשחה והקטורת	ט. חוץ למחנה
ד. מינוי חכמי לב לעבודת המשכן	י. התרחקות מהאומות ומצוות נוספות
ה. שמירת שבת	יא. עליה לרגל שלש רגלים
ו. חטא העגל, הגזירות והתפילות בעקבותיו	יב. קרני אור פני משה

א. מחצית השקל

כביטוי לחיבת הבורא לעמו, ציוה לספור אותם אחר חטא העגל, כדי לראות כמה מהם נותרו. בנוסף, נספרו לאחר הקמת המשכן. היות ועין-הרע שולט בספירת אנשים מה שעלול לגרום למגיפה, אין לספור את האנשים עצמם, לכן נצטוו שכל אחד יתן מחצית השקל ויספרו את המטבעות.

ב. פרשת הכיור

כהן העומד לעבוד במקדש חייב לרחוץ ידיו ורגליו בבת אחת מהכיור, אם אינו עושה כן - הרי הוא בן מוות. הכיור העשוי כולו נחושת, ניצב בין המזבח ובין אהל מועד.

ג. שמן המשחה והקטורת

קדושת הכהנים, המשכן וכליו, חלה לאחר שהם נמשחו ב'שמן המשחה'. העשוי באומנות מיוחדת מתערובת של בשמים חשובים עם שמן זית, באורח נס כל השמן נשאר קיים לעתיד לבוא. חל איסור לרקוח חיקוי דומה לשמן הקודש המקורי, כמו כן, השמן הקדוש אסור בסיכה על איש זר.

בכל יום הקטירו קטורת המיוצר בשחיקה אומנותית מ11 מיני סמים, וחל איסור לעשות קטורת אחרת כחיקוי לקטורת המקורית.

ד. מינוי חכמי לב לעבודת המשכן

לצורך ביצוע המשימה הגדולה של עשיית כל המשכן וכליו, ייחד ה' את בצלאל וכמה חכמי לב, אשר זכו לחכמה עליונה וכישורים לעשות את כל המלאכות.

ה. שמירת השבת

למרות החשיבות הגדולה של בניית המשכן, אין לחלל שבת עבור מלאכותיה. השבת מסמלת את גדלות הבורא והקשר לעמו, וסימן שהבורא ברא את הבריאה בששת ימים ונח ביום השביעי. בסוף הפרשה מוזכר שמותר לקצור שדה בשבת לצורך מצוות העומר.

ו. חטא העגל והשלכותיו

משה אמור היה לרדת ביום י"ז תמוז מהשמים, לאחר ששהה שם 40 יום, אולם עקב אי הבנה סברו היהודים בטעות שהוא צריך לרדת יום קודם לכן, ומשלא ירד - הציג השטן מצג שווא של משה מוטל מת במיטה. הערב-רב החלו לדרוש עשיית אליל שילך לפנייהם.

אהרן ניסה לדחות את המזימה עד למחרת, וציוה להביא תכשיטי זהב מהבנים והנשים, אך הם נחפזו להביא את הזהב שעליהם. כאשר הזהב הושלך לאש יצא העגל כתוצאה ממעשה כישוף. אהרן ניסה שוב לדחות את הביצוע כשהקים מזבח ואמר שמחר יזבחו עליו. אך הם השכימו בבוקר וחסאו בו.

באותה שעה סיפר ה' למשה בשמים את דבר החטא וגזר לכלות את ישראל, ולהעמיד אומה חדשה ממשה. כשהבין משה שהדבר תלוי בתפילתו, הפציר להעביר את רוע הגזירה בזכות שלושת האבות, וכדי שלא יתחלל שם שמים באוזני מצרים. ואכן תפילתו התקבלה.

כשירד משה מההר שיבר את הלוחות שהיו כתובים באצבע אלוקים. והעניש את

המשך בעמוד ד <

אצל מרן החפץ חיים זצוק"ל וביום מן הימים פנה אלי החפץ-חיים ואמר לי: 'כידוע לך אני כהן, האם גם אתה כהן?' כשענית בשלילה הוסיף ושאל: 'אולי אתה לוי?' גם על כך ענית בשלילה.

'כמה חבל... השיב החפץ חיים. כשאני עומד ומשתאה ואיני יורד לסוף דעתו. אך הוא המשיך והסביר את דבריו: 'כשייבנה בית המקדש ירגיש כל יהודי תשוקה גדולה לקחת חלק בעבודת המקדש ובכל זאת אני אעבוד שם ואתה לא, ואתה יודע מדוע, כי אני כהן ואתה לא! ואם תשאל מדוע אכן אני כהן ואתה לא? כי לפני אלפי שנים כשמששה רבנו קרא 'מי לד' אלי" סבא של סבא שלי רץ והתייצב אצל משה, ואילו הסבא של הסבא שלך לא רץ, סבא שלי זכה לו ולכל הדורות אחריו, וסבא שלך הפסיד לו ולכל הדורות אחריו.

מכאן אנו לומדים -סיים החפץ חיים - שצריך לדעת לנצל הזדמנויות, אם מכריזים 'מי לה' אלי - צריך לרוץ תיכף ומיד!!

'דע לך' הוסיף, 'כי לעתיד גם יהיה מי שיקרא מי לד' אלי אל תחזור על הטעות שעשה זקנך'.

שאלה קבועה בכל ערב שבת

ותפתי את אשר אהן ורחמתי את אשר ארחם (שמות לג, יט)

לאחר פטירת מרן הגאון הגדול רבי משה פיינשטיין זצ"ל התקשרה אשה אחת בכל ערב שבת לאחד מבניו לשאול שאלה קבועה: 'מתי הוא זמן הדלקת נרות שבת?'. בפעמים הראשונות ענה לה הבן על שאלתה, אך כאשר ראה שהשאלה חוזרת על עצמה מדי שבוע, העיר לו בדרכי נועם, שבכל חנות לתשימישי קדושה ניתן להשיג ולקנות לוח-שנה שם כתוב מדי שבוע בשבוע מתי צריך להדליק נרות.

כששמעה האשה את דבריו, התפלאה ואמרה בתמימות: כבר שנים רבות אני מתקשרת לאביכם, הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, לברר אצלו את זמן הדלקת נרות, ומעולם לא נתן לי עצה פשוטה זו, הוא ענה לי בכל שבוע בסבלנות את השעה המדויקת!

התפעל הבן עד מאד ממדרגותיו של אביו, שעל אף שניצל כל רגע פנוי לתורה ועבודה, ורובץ עליו עול כבד לענות על שאלות קשות שהגיעו לפתחו מכל רחבי תבל וביקשו את חוות דעתו הרחבה, לא מנע את עצמו מלענות לאותה אשה בסבר פנים יפות מדי שבוע בשבוע, כדי לחזק את רוחה ולעודד אותה!

ראש הישיבה, מרן הגאון הגדול חכם רבי עזרא עטיה זצ"ל, התגורר אז בשכונת הבוכרים, ובאחד הימים נכנסו אליו שלושה בני ישיבה להיבחן בהלכות איסור-והיתר בשלחן ערוך יורה-דעה. הם עמדו בהצלחה רבה במבחן והרב ביקש לעטר אותם במכתב 'סמיכת חכמים', הוא נטל גיליון נייר של הישיבה ורשם עליו את נוסח תעודת ההסמכה, אך כשבא לחתום על התעודה הבחין שבכותרת הדף נדפס 'ישיבת פורת יוסף בעיר העתיקה'.

עצר הגאון ועזב את העט ביראת חטא ואמר: 'איך אני יכול לחתום כך, שעה שאני נמצא בעיר החדשה? שמה תאמרו אלך לעיר העתיקה? - הרי עת מלחמה היא והדרך לישיבה עוברת בשוק הערבי הרווי משטמה, והרבנית בוודאי לא תניח לי ללכת לשם, מצד שני הבחורים מצפים לכתב הסמכה'.

מה עשה? יצא ראש הישיבה בחשאי מהבית, ללא שהרבנית תבחין בכך, הוא לקח עמו את שלוש התעודות, הלך לעיר העתיקה, דרך השוק המסוכן, ועלה לישיבה הנמצאת בעיר העתיקה, חתם את שמו וחזר לביתו להעניק את התעודות, ובלבד שלא יחתום חלילה על דבר שאינו אמת!

רעש ותעמולה לזעזע את הלבבות

יִאִישׁ לֹא יַעֲלֶה עִמָּךְ (שמות לד, ג) הראשונות על ידי שהיו בתשואות וקולות וקהילה, שלטה בהן עין רעה (רש"י).

עם השלמת בניית הבניין המפואר של 'ישיבת חכמי לובלין' פתח ראש הישיבה הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל במסע פרסום אדיר לקראת חגיגת חנוכת הבית. שאל אותו רבו הרה"ק מטשורטקוב ז"ע: האם לא ראוי לחגוג את האירוע בהצנע מחמת חשש עין הרע, כפי שאמרו חז"ל 'לוחות הראשונות שניתנו ברעש נשתברו'.

השיב רבי מאיר שפירא בהתרגשות: הלא ה' יתברך צופה ומביט עד סוף כל הדורות, והוא ידע שעתידים הלוחות להישר בגלל שניתנו ברעש, ואם כן, מדוע נתן אותם תהילה בקולי קולות? אלא, שהעולם באותה תקופה היה נתון בחשכה, שקוע בעבודת האלילים, והיה זקוק לרעש חזק כדי לזעזע את הלבבות ולהכריז בקול כי יש אלוקים בעולם, לפיכך אמר הקב"ה אני נתן את הלוחות אפילו על מנת שישתברו ובלבד שיתקדש שמי הגדול!

הפטיר רבי מאיר ואמר: זה שבע שנים שאני מחכה לאותו רגע בו אוכל להרים את כבוד התורה ולומדיה בעיני הציבור היהודי! גם אם חלילה עלול להיגרם חשש עין הרע מהפרסומת, אשר תזיק לי אישית, מוכן אני למסור את נפשי כדי לרומם את קרן התורה בעולם ושיתקדש שם ה' ושם תורתו ברבים!

שמע הרבי מטשורטקוב את הדברים וייטבו בעיניו.

אכן ניבא רבי מאיר ולא ידע מה ניבא, לבסוף שילם מחיר כבד ונפטר בדמי ימיו שנים ספורות לאחר ייסוד הישיבה, אך הישיבה גרמה להרמת קרן התורה כשאפתו הטהורה.

מדוע אני כהן ואתה לא?

יִאִמְרָ מִי לֵה' אֵלַי וְיִאֲסְפוּ אֵלַי בְּנֵי כָל לֹוִי: (שמות לב, כו) סיפר הגה"צ רבי שמעון שוואב זצ"ל: בבחרותי הייתי

ב'פראק' של שבת אין כסף

מחצית השקל תרומה לה' (שמות ל, יג)

לאחר יום עמוס בהרצבת תורה יצא הגאון רבי מיכל פיינשטיין זצ"ל מביתו, במטרה להשתתף בשמחת חתונה של אחד מתלמידיו. הוא כבר יצא מהמעלית בבניין מגוריו והחל לצעוד לעבר הרכב שהמתין לו, אך לפתע הוא פונה למלווה ואומר לו: 'אני צריך לחזור דחוף הביתה, שכחתי לקחת דבר נחוץ!'.

'אולי אוכל לעזור, חבל שהרב יטרח. אלך אני במקומכם' - הציע המלווה כדי לחסוך את טרחתו של רבו.

'כעת החלפתי ל'פראק' שבתי לכבוד החתונה' - הסביר לו הגאון רבי יחיאל מיכל - 'ולא זכרתי שאין בו כסף לצדקה, והרי כידוע בחתונה באים עניים רבים הפשוטים יד, וכיצד אוכל להשיב את פניהם ריקים?! מוכרח אני לשוב לביתי ולהצטייד בכסף עבור העניים, בשביל מצוה זו אעלה בעצמי להביא את הכסף!...!'

השאלה המטלטלת בגטו וורשה

וּנְפַלְטֵנוּ אֲנִי וְעַמִּי מִכָּל הָעַם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה (שמות לג, טז)

סיפר על עצמו האדמו"ר הרה"ק בעל שפע חיים מצאנו ז"ע: בשנות הזעם של שואת אירופה נשלחתי יחד עם אחינו בני ישראל לעבודות כפייה בגטו וורשה, שם הטילו עלינו הנאצים הרשעים ימ"ש עבודה קשה ומפרכת, לנתץ את קירות הבתים ולפנות את האבנים. עמדנו תחת כיפת השמים כאשר גשמים עזים מרטיבים אותנו ללא שיהיה בגד הגון על עורנו, הדבר היה כמעט למעלה מכה סבל אנוש לרוב ההשפלה שהשפילוננו בגוף ובנפש.

בתוך כך פנה אלי אחד היהודים הנדכאים שהצרות העבירו אותו על דעתו והתלונן באוזני: אמור לי, האם גם עכשיו כאשר אננו שרויים בשפל המצב תמשיך עוד לומר 'אתה בחרתנו מכל העמים' ותשמח כבן לעם סגולה!?

ענית לו - סיפר הרבי - תיכף ומיד: "אדרבה! אם עד היום לא אמרתי 'אתה בחרתנו' בכוונה הראויה, הרי מכאן ואילך כאשר אגיד 'אתה בחרתנו מכל העמים' לא אחדל מלשיר ולזמר לבוראי שבחר בנו מכל העמים". לתמיהתו של הלה שלא ירד לסוף דעתי, פירשתי לו את שיחתי: "דווקא עכשיו בראותי את השפל הנמוך אליו הגיעו הגוים, אשריה לה' בחיי שבחר בנו מכל העמים, שאם לא כן הרי הייתי הופך חלילה גם אני לצור מרושע כמותם. עכשיו אומר ביתר שמחה "אשרינו מה טוב חלקנו", שכן בהיותי יהודי אינני מתעסק במעשים נתעבים כאלה כמו השלכת ילדים חפים מפשע למדורת אש וכדומה, ברוך אשר בחר בנו מכל העמים!"

חתימה בעיר העתיקה

וְרַב חֶסֶד וְאֶמֶת (שמות לד, ו)

היה זה בעידן 'מלחמת השחרור' כאשר ירושלים עיר הקודש נתונה היתה בצר ובמצוק ומאורעות דמים פקדו אותה דבר יום ביומו. בעקבות כך גלתה ישיבת 'פורת יוסף' מהעיר העתיקה אל בית הכנסת צופיוף בשכונת הבוכרים, בירושלים החדשה.

מספר לחיוג מארה"ב: 151-8988-1351
מספר לחיוג מאנגליה: 443-3061-30131

02.500.20.18

קו 'קול התורה' - שמעו ותחי נפשכם!

מבחנים | שיעורים במגוון שפות
וסגנונות | חידות | הגרלות | ידיעות
ועדכונים | אזור אישי | ועוד

כיצד מחולקות י"ג מדות של רחמים?

בפרשת השבוע אנו לומדים על י"ג מדות של רחמים אשר הבטיח הקב"ה למשה שמדות אלו רב כוחם ואינן שבות ריקם. אולם למרבה הפלא למרות מעמדם הקריטי והעובדה שמשה קיבלם מפי הגבורה והעבירם במסורה, אנו מוצאים מחלוקת גדולה במפרשים באופן סיודר וחלוקת המדות של רחמים, כיצד יתפרדו והיו לשלש עשרה מדות.

שיטת רבנו תם

שיטה ראשונה היא שיטת התוספות (ראש השנה יז, א ד"ה שלש עשרה) והרא"ש (פ"א סימן ה) בשם רבינו תם, ששני השמות ה' ה' הם שתי מדות של רחמים, דהיינו ששם ה' הראשון הוא לרחמים קודם שיחטא האדם, ושם ה' השני הוא לרחם על האדם כשישוב בתשובה לאחר שיחטא, כמו שאמרו בגמרא. ולשיטת רבינו תם כך הוא מנין המדות, א, ה', ב, ג, א-ל, ד, רחום. ה, ו, חנון, ו, אך אפים, ז, ורב חסד, ח, ואמת. ט, נוצר חסד לאלפים. י, נושא עון, יא, ופשע. יב, וחטאה. יג, ונקמה.

שיטת רבנו נסים

שיטה שניה כתבו שם התוספות והרא"ש, שבמגילת סתרים דרבינו נסים אין מונה את שם ה' הראשון בכלל מדות הרחמים, כיון שיש פסיק בין השמות, אלא כך פירוש הכתוב: ויעבור ה' על פניו ויקרא ה' וגו', שהקב"ה ששמו ה' קרא ואמר ה' א-ל רחום וחנון וגו'. וכדי להשלים י"ג מדות מונה רבינו נסים את הכתוב 'נוצר חסד לאלפים' לשתי מדות, מדה אחת 'נוצר חסד' ועוד מדה אחרת 'אלפים', עכ"ל. ולשיטתו כך הוא מנין המדות, א, ה', ב, א-ל, ג, רחום, ד, וחנון. ה, אך אפים, ו, ורב חסד, ז, ואמת. ח, נוצר חסד. ט, לאלפים. י, נושא עון. יא, ופשע. יב, וחטאה. יג, ונקמה.

שיטת הזוהר הק' והאר"י

שיטה שלישית היא שיטת הזוהר הקדוש (אדרא רבא,

דבר חידוש במדרש שוחר טוב (תהלים צג, ח) וז"ל, א"ר סימון, שלש עשרה מדות בתורה שהקב"ה מרחם בהן את ישראל, שנאמר ה' ה' א-ל רחום וחנון, רב אמר אחת עשרה, ורבנן אמרי עשר, ע"כ. הרי שאין הדבר מוסכם כלל שישנם י"ג מדות של רחמים, אלא לדעת רב ישנם רק י"א מדות, ולרבנן עשר מדות. (וראה בספה"ק שפע חיים, דרשות חומש ורש"י, ואתתן תשל"ח, שהאריך בביאור הדברים).

ותן לחכם ויחכם עוד, להבין ולהשכיל דבר מתוך דברי!

רוצים להעמיק ולהרחיב אודות פולמוס זה? יש לכם הערות והוספות?

שלחו לנו ל gts025002018@gmail.com ונשתדל בס"ד להביא את הפנינים המובחרים של לומדי התורה

שיטת ספר חסידים

שיטה רביעית כתב בספר חסידים (סימן רג), והובא בקרבן נתנאל על הרא"ש שם (אות ג), ששלשת השמות הקדושים ה' ה' א-ל' אינן מדות הרחמים, אלא המדה הראשונה היא רחום, והתחלקות המדות כך הוא, א, רחום, ב, וחנון. ג, אך אפים. ד, ורב חסד. ה, ואמת. ו, נוצר חסד לאלפים. ז, נושא עון. ח, ופשע. ט, וחטאה. י, ונקמה. יא, וסלחת לעוננו. יב, ולחטאתנו. יג, ונחלתנו.

בדבריו של ספר חסידים התחדש, שגם התיבות וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו הן חלק ממדות הרחמים, אף שאינן כתובות בסמיכות לשאר המדות, שהרי באמצע כתוב וימהר משה ויקוד ארצה וישתחו ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך ה' ילך נא ה' בקרבנו כי עם קשה עורף הוא, ורק אחר כך כתוב וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו, מכל מקום הן נחשבות כחלק מ"ג מדות של רחמים, כיון שמשעה רבינו אמרם תיכף ומיד בדיבור אחד.

רק י' או י"א מדות של רחמים

ברם, בעוד שמדברי כל המפרשים הנזכרים נראה שדבר זה פשוט שישנם י"ג מדות של רחמים, אנו מוצאים

אוצר התורה

הלום מתוך הפרשה

ונתנו איש כפר נפשו (ל, יב)

תיבת 'ונתנו' נקראת גם מהסוף להתחלה, ללמדך: מה שהאדם נותן לצדקה יחזירו לו משמים ולא יחסר לו מאומה.

(בעל הטורים)

ואיש לא יעלה עמך (לד, ג)

המתגאה בלבבו ורואה את עצמו כ"איש" נכבד, הוא - לא יעלה עמך, לא יוכל להתקרב אל ה'.

(דברי ישראל)

ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל הָהָר (לד, ג)

בשעת התפילה כשאתה עולה אל ה', אל תחשוב כלל מה יאמרו הבריות, תחשוב בדתך כאילו אין איש בכל הסביבה.

(הרה"ק רבי נחמן מהורדנקה)

לָךְ עֵלָה מִזֶּה (לג, א) ארץ ישראל גבוהה מכל הארצות (רש"י)

'ארץ ישראל' - הגשמיים והארציות של בני ישראל, שונה לחלוטין מהארציות של כל הגוים, היא 'גבוהה מכל הארצות'.

(אור המאיר)

שְׁנֵי לַחַת הָעֵדֻת (לא, יח)

בלוח אחד נכתבו מצוות שבין אדם למקום, ובשני - מצוות שבין אדם לחברו, שני הלוחות היו שוות, ללמדך שמצוות שבין אדם לחברו אין נופלות בחשיבותן ממצוות שבין אדם למקום.

(מכתם לדוד; להורות נתן)

כי לא יראני האדם וחי (לג, כ)

אי אפשר להשיג מדרגות ולראות את ה', אם האדם בגדר - 'וחי', שהוא רוצה ליהנות מהחיים ומכל מנעמי העולם הזה

(יסוד העבודה)

רבבות אלפי נבחי תורה שבכתב מעידים על

מהפך עצום ע"י עריכת המבחנים

המסייעים להבנה ברורה ושינון התורה בעקביות ודבר יום ביומו

בחן את עצמך מדי יום אם אינך מפספס את היסוד!

למדתי, למה להיבחן?

החוטאים בשלושה מיני עונשים, חלקם נהרגו בחרב על ידי בני לוי, ובכך זכו הלוויים להיות כהנים. חלקם מתו במגפה. וחלקם מתו במיתת 'הדרוקן' לאחר שמשו שרף את העגל וטחנו על המים, והשקה אותם את המים.

בעקבות חטא העגל נגזר עוד על ישראל: א. [השכינה לא תשרה בקרבם, רק מלאך ילך לפניהם, כדי שלא לעורר עליהם כעס במקרה שיחטאו. ב.] עליהם להסיר את הכתרים שקיבלו במתן תורה. ג. [בכל דור כשיחטאו ייענשו יפקד עליהם גם מעט מחטא העגל.]

ז. מדות של רחמים

לאחר שמשו מתפלל שוב, מבטל ה' את הגזירה לשלוח מלאך, ומודיע שהשכינה תוסיף לשכון בקרבם. משה רואה שתפילותיו מתקבלות, הוא מבקש בקשות נוספות שמתקבלות אף הן: א. [שלא להשרות שכינה על האומות. ב.] לראות את כבוד ה'.

על הבקשה האחרונה, אמר לו: אין אדם יכול לראותי, אבל אטמין אותך במערה חצובה בהר סיני ואחרי שאעבור שם תוכל לראות את קשר תפילין מאחורי. במעמד זה אלמד אותך את סדר תפילת "ג מדות של רחמים, שזכות זו תעמוד תמיד לישראל גם כשתיגמר זכות האבות.

לאחר מכן עולה משה שוב לשמים, מי"ט תמוז עד ראש חודש אלול. טרם עלייתו הוא פוסל ממחצב אבנים יקרות שמצא באוהל - שני לוחות ועולה עמם למרום בשלישית, עד יום הכיפורים. שם כותב ה' על הלוחות השניות את עשרת הדברות, הלוחות השניות ניתנו בצנעה מפני חשש עין הרע.

ת. אהלו של משה מחוץ למחנה

לאחר ירידת משה ביום הכיפורים, נטה את אוהלו חוץ למחנה וקרא לאהל 'בית ועד למבקשי תורה', שם דיבר ה' עם משה וכל מבקש ה' הלך לאהל זה. כך עד יום הקמת המשכן בחודש ניסן.

ט. התרחקות מהאומות ועוד מצוות

בני ישראל מצטווים שבכניסתם לארץ לא יתקרבו לגוים, העלולים להחטיא אותם בעבודה זרה ולכן יש לשבר את כל האלילים המצויים שם.

בפרשה מוזכרות כמה מצוות: א. [קדושת בכור אדם ובהמה, ופדיון פטר חמור. ב.] איסור בשר בחלב. ג. [מצוות ביכורים. ד.] מצוות תוספת קדושה בערב ובמוצאי שמיטה.

י. שלש רגלים

כמו כן מזכיר הכתוב את מצות עליה לרגל שלוש פעמים בשנה, פסח שבועות וסוכות, ואגב מוזכרות כמה מהלכות חג הפסח: א. [לא לשחוט הפסח כשיש חמץ בבית. ב.] איברי הפסח נפסלים אם הגיע עלות השחר והם לא היו על המזבח.

יא. קרן אור פני משה

כשהיה משה במערה בהר סיני זכה שם לאור בוהק על פניו בולט כמו קרן, כשירד מההר התייראו לגשת אליו עד שאמר להם משה לבוא ללמוד אצלו. בשעת הלימוד, וכן כשדיבר עם ה', היו פניו גלויות, אך בשאר הזמנים הניח משה כיסוי נגד פניו שלא ייהנו סתם אנשים מאור מיוחד זה.

מבט על פרשת ויקהל הבעל"ט:

נושאי הפרשה:

שמירת שבת • נדבת המשכן ובנייתו

מה בפרשה: שמירת שבת, ואיסור הבערה | פירוט התרומות הנצרכות עבור המשכן | פירוט הכלים והמלאכות | הבאת הנדבות | מסירת הנדבות לידי האומנים | עשיית ובניית המשכן וכליו

אהבת התורה

פרי עטם של לומדי תורה שבכתב מרחבי חבל

הלימוד שהחזיק אותי בכל הזמנים

שלום וישע רב למפעל 'תורה שבכתב' העולמי! אחרי דרך מבוא השלום והברכות על רוב פועלכם תמידין כסדרן, יום ליום יביע אומר ולילה ללילה יחוה דעת, לזכות אלפים ורבבות מישראל בחיווק הלימוד הקדוש בחומש ורש"י, ברצוני להביע תודה אישית מיוחדת על התועלת שהייתה לי ממפעלכם.

בגזירת שמים נאלצתי לשהות בחודש האחרון כמעט חודש שלם ברציפות במסדרונות בית החולים תל השומר, סמוך למיטת אחד מילדיי הקטנים שאושפז עקב סיבוכי רפואי. ברוך ה' הוא הולך ומתאושש.

בימים כתיקונם זוכה אני לשבת באהלה של תורה בכלל אברכים כאן במודיעין עילית, אבל בחודש הזה היו ימים בהם פשוט לא הייתי מסוגל להתרכז בלימוד, המתח הנפשי והחרדה, הימים והלילות הטרופים גזלו את שלוותי, אודה ואבוש היו ימים שכמעט ולא הצלחתי ללמוד מאומה.

הדבר היחיד שהחזיק אותי היא העובדה שבתחילת החורף התחברתי ללימוד הקבוע והמבחנים במסגרת 'תורה שבכתב', חוק ולא יעבור. על לימוד זה לא ויתרתי בשום אופן גם בימים הכי קשים בבית החולים, גם את

הפסוקים הסבוכים של פרשת משפטים למדת בהבנה עמוקה, התאמצתי בכל כוחי לא לוותר. רק לימוד זה החזיק אותי עם הראש מעל המים בימים הקשים. 'לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי'.

שאו ברכה מאת ה' והמשיכו לפעול גדולות ונצורות לכלל ולפרט. חיילכם לאורייתא!

החותם בכל הברכות שבתורה, ובברכת רפואה שלימה לכל חולי ישראל יצחק צבי ס. מודיעין עילית

יש לכם סיפור משנה חיים? רואים הצלחה מיוחדת בלימוד? תרצו לשתף את הקוראים?

שלחו לנו את הסיפור האישי שלכם לפרסום במדור זה:

באמצעות דוא"ל GTS025002018@gmail.com או הקליטו את הודעתכם באזור האישי בקו 'קול התורה' 02-5002018 או ב'נדרים פלוס'

היכוננו לסיום סדר שמות והתחלת סדר ויקרא

מבחן ידיעת התורה • מבחן בקיאות בתורה
חידודי תורה • יוסיף דעת • מבצעים והגרלות

תהיו עִלְיָן
שְׂמֵיכוֹת

חידודי תורה

פרפראות וחידודים

על פרשת השבוע ופירושי רש"י הק'

'יוסיף דעת'

ציווי הסרת הכתרים – למה?

נאמר בפרשת השבוע (לג, ד) וַיִּשְׁמַע הָעָם אֶת הַדְּבָר הַרְעָה הַזֶּה וַיִּתְאַבְּלוּ וְלֹא שָׁתוּ אִישׁ עֵדִיו עֲלָיו. מפרש רש"י: 'איש עדי - כתרים שניתנו להם בחורב, כשאמרו נעשה ונשמע'.

מבואר כאן בפסוק שהיהודים לא הניחו את הכתרים על ראשם, אם כן תמוה: לאיזה צורך נאמר בפסוק שלאחריו (פסוק ה) וַעֲתָה הוֹרֵד עֲדֶיךָ מֵעֲלֶיךָ, ומפרש רש"י שם: 'פורענות זו תלקו מיד, שתורידו עדיכם מעליכם', ואינו מובן, הרי הם מעצמם כבר הורידו את הכתרים, ומה עניין להזהיר אותם להוריד את הכתרים?

'חידה בפרשה'

עין רעה ועין טובה

מצא בפרשה, בחומש וברש"י, שני דברים הגורמים ל'עין-הרע'? [תוספת זכות: והיכן נרמז בפרשה מידת 'עין-טובה'?]

תשובות - פרשת תרומה:

יוסיף דעת: תשובות ובחורות מתוך אלפי התשובות שהתקבלו במערכת:

- הרבה משיבים ציינו בפשטות בשם ספרים וגדולים: שהפסוק בא לחייב בשני לאווין.
- רבים נוספים תרצו שבמעיל התחדש שאסור לקרוע אפילו על מנת לתקן, משא"כ בשאר כלי המקדש שמתור לשבור או לקרוע על מנת לתקן (חתם סופר; מנחת חינוך)
- תשובה רווחת: הפסוק של לא יקרע בא לאסור אפילו קריעה על ידי גרמא (מנחת סולת; צפת פנח).
- עוד הביאו שיש שיטות שהאיסור של 'לא תעשון כן לה' אלקיכם נאמר רק בנותן אבן המחובר לאדמה, ולא במעיל התלוש מהאדמה (חתם סופר על פי מגן אברהם).
- תשובה בולטת: בספורנו ובעוד ראשונים כתב שדין לא יקרע בא לצוות שלא יעשה פי המעיל ארוך לאורכו ואז לקרוע ולתפור צווארון אלא לעשותו מעיקרא עגול בצווארו.
- תשובה נוספת מפי ספרים ומהגיון הלומדים: שהיות והמעיל קרוב להיקרע מחמת הפעמונים ורימונים התלויים בשוליו והחושן המחובר אליו, כמו גם היותו סדוק בצדדיו (מרן הגר"ח קנייבסקי זצ"ל), הוצרכו לאזהרה מיוחדת.
- ונקנה בתשובה נפלאה על פי תורת הסוד שקאי על הסטרא אחרא שאילולי הלאו חלילה מתוך קטרוג היה קורע את המעיל ובגדי הקודש כדי להפר את סדר עבודת כהן גדול ביום הכיפורים.

חידה בפרשה:

- כאן נאמר 'תצוה', ושם נאמר 'צו'.
- כאן נאמר 'באהל מועד לחוץ לפרוכת אשר על העדות', ושם נאמר 'מחוץ לפרוכת העדות באהל מועד'.
- כאן נאמר 'לפני ה' חוקת עולם', ושם נאמר 'לפני ה' תמיד חוקת עולם'.
- כאן נאמר 'לדורותם' ושם נאמר 'לדורותיכם'.
- ה. שם יש פסוק נוסף: 'על המנורה הטהורה יערוך אותו וגו'.

תשובות ופתרונות ניתן להעביר עד יום ראשון בשעה 24:00

בקו 'קול התורה' 02-5002018 או ב'נדריים פלוס' בין המשיבים נכונה מתקיימת הגרלה שבועית:

יוסיף דעת - כרטיספר בסך 200 ש"ח | חידה בפרשה - כרטיספר בסך 100 ש"ח

שימו לב לשינויים - החל מהשבוע מדור חידודי תורה יופיע במערכת מדי יום שלישי

זוכות התורה שמות הזוכים בהגרלות

זוכים במבחן יומי ע"ס 350 ש"ח

הבה"ח מרדכי גוטליב - בני ברק

הבה"ח רפאל בנימין צוקרמן - בית שמש ישיבת מעלות נפתלי

הבה"ח יהודה נובק - ביתר עילית כולל מדרש יחיאל

הרב ישראל בלום - ירושלים

הרב אליהו מירון - בני ברק כולל תורה ודעת

הבה"ח משה אריה קרשינסקי - ירושלים ישיבת פוניבו

הרב יהודה קינג - אופקים כולל עטרת שלמה

זוכים במבחן שבועי ע"ס 500 ש"ח

הבה"ח יצחק ספירא - אשדוד ישיבת כנסת יצחק

הרב מרדכי יוסף יוזעף - ירושלים שומרי החומות

זוכה בהגרלת בונים ע"ס 600 ש"ח

הבה"ח מאיר ולדן - ירושלים ישיבת בית מתתיהו

זוכים בהגרלת מדור חידודי תורה

הרב יעקב ישראל בירנהק - מודיעין עילית כולל הגר"א - כרטיספר 200 ₪

הרב יוסף שנברג - ירושלים בית התלמוד - כרטיספר 100 ₪

שימו לב, ההגרלות נערכות מדי יום שני על כל השבוע הקודם

הזוכים מקבלים על כך הודעה בתיבה האישית

יגדיל תורה

ערכונים מהמעשה ונשמע במפעל העולמי תורה שבכתב

היכינו למבחני הסיכום על סדר שמות

רבות אלפי לומדי ונבחני תורה שבכתב ברחבי תבל, זוכים בס"ד להתקרב לסיום עוד סדר בחמשה חומשי תורה מתוך ידיעה ברורה והבנה מופלאה, עם טעם ומתיקות התורה ע"י עריכת המבחנים היומיים המוסיפים נופך רב לידיעה ולהבנה, כמו גם מבחני הסיכום השבועיים המסכמים את ידיעת כל הפרשה כולה.

כמעשינו בסוף סדר בראשית, כך ננהג בס"ד אף בעוד שבועיים ימים עם סיום סדר שמות, כאשר שני מבחני סיכום על כל סדר שמות ייערכו בעז"ה בהשתתפות רבות אלפי הנבחנים - ומתן שכרה בצדה, הגרלות על פרסים יקרי ערך כפי שיפורסם בעז"ה בשבוע הבא.

דגש מיוחד אנו שמים על השינון והחזרה וידיעת הפרשיות על בוריים, ואי לכך גם הפעם ייערכו הגרלות ענק עם עשרות זוכים לכל אלו אשר ילמדו וישגנו שוב את כל סדר שמות לקראת מבחני הסיכום, כך שמומלץ לכל מבקש להתחיל כבר עתה בלימוד השינון

להצטרפות לקבלת הגליון השבועי בדוא"ל ולפניות בנושא העלון ניתן לשלוח בקשה

למייל: GTS025002018@GMAIL.COM

את כל דברי תלמוד תורתך באהבה

